
Commentaar

De twee vorige voorbeelden zijn gebaseerd op de versies van het betreffende verhaal in de eerste drie evangeliën.⁵⁷ Uit Polmans *Handboek* blijkt dat hij de in zijn tijd gangbare mening is toegegaan dat een beschrijving van het leven van Jezus slechts zinvol kan geschieden door middel van een harmonie van de uit de evangeliën bekende gegevens, daar ‘de Evangelisten slechts eenige losse aantekeningen leveren, en zich dikwijls niet aan de tijdsorde binden’ (p. 155). Dit uitgangspunt leidt ertoe dat soms met grote inventiviteit het verloop der gebeurtenissen gereconstrueerd wordt. Dat is bijvoorbeeld het geval met betrekking tot de geschiedenis van de opstanding van Jezus. Polman schetst de gebeurtenissen als volgt:⁵⁸

De wachters bij het graf (vgl. Mat. 27:62-66) die hun taak zeer serieus opvatten, worden verrast door de komst van twee engelen (Luc. 24:4; Joh. 20:12). Hun verschijning gaat gepaard met een aardbeving (Mat. 28:2). De engelen wentelen de steen voor het graf weg. Eén van hen zet zich neer in het graf (Mar. 16:5); de ander op de afgewentelde steen (Mat. 28:2). De wachters slaan op de vlucht en brengen rapport uit aan hun opdrachtgevers. Die maken hen tegen betaling tot de bron van een leugenachtig verhaal over het lege graf (Mat. 28:2-4, 11-15).

Op zondagmorgen gingen enige vrienden en vriendinnen van Jezus, onder wie Maria, Maria Magdalena, Salomé, de moeder van Johannes en Jakobus, en een zekere Johanna (Mat. 28:1; Mar. 16:1; Luc. 24:10), naar het graf met de bedoeling het lichaam van Jezus te balsemen (Mar. 16:2; Luc. 24:1). ‘Zij hebben misschien toen wel eenen schok van eene aardbeving gevoeld, maar er niet op gehecht, of acht geslagen’ (p. 387). Zij wisten niets van de wacht. Die was bij het graf geplaatst toen het sabbat was (p. 387), maar zij vroegen zich al gaande wel af hoe zij de steen van het graf moesten wentelen (Mar. 16:3), ‘want wij zijn toch maar vrouwen, die zwak zijn’ (p. 387). Ze besluiten toch maar verder te gaan.

Vanuit de verte zien zij dat het graf open is. Maria van Magdala reageert als volgt: ‘O! dan hebben de vijanden Jezus weggenomen! Hadden wij nu maar Apostelen!’ (p. 387). Zij besluit naar de stad terug te keren en die te gaan halen (Joh. 20:14.). De anderen lopen door naar het graf, zij het traag, ‘verlegen’ en overvallen door ‘eene huivering’ (p. 388). Zij treffen de engelen aan, bij en in het graf (zie boven). Zij wachten niet op Maria van Magdala, maar volgen het voorschrift van de engel op de leerlingen te informeren (Mat. 28:5-9; Mar.

⁵⁷ In zijn manuscript geeft Polman geen verwijzingen naar de perikopen, waarop zijn hertelling gebaseerd is.

⁵⁸ De hertelling (pp. 384-390) is gebaseerd op Mat. 27:62-66; 28:1-15; Mar. 16:1-8; Luc. 24:1-12; Joh. 20:1-18.